

LA TORRE DEL PARC

Aquell matí, vers migjorn, em vaig perdre en les interioritats del parc. Era, simplement, El Parc, en majúscula, i això ens aclara que, malgrat estar batejat amb nom propi, gaudia del privilegi de no necessitar-lo, per llur determinació, cosa que no succeïa amb els altres de la meua ciutat.

No puc dir si en aquell moment sentia —com tantes d'altres vegades— vocació suburbial o bé si era que en el clàssic suburbi que tots els pares solen dissimular hi tenia quelcom que fer. També hagués pogut succeir —cosa no pas rara en les meves motivacions— que ambdós termes de l'anterior oració disjuntiva fossin pràcticament indiferenciables: és a dir, que el caprici m'estimulés admirablement a acomplir una obligació que aquesta m'incités, com de passada, a fruit del goig —quasi sempre inconfessat— d'un itinerari d'aquells que sembla que sols a mi em poden interessar.

De fet totes les meves passejades són fruit del meu insospitable amor a la geometria i, també, a la geodèsia: itineraris circulars, com sortir de l'infern urbà pel nord i tornar-hi a entrar pel sud, altres en forma de vuit, a l'atzar, que em procuren l'emoció de descobrir el punt exacte de creuament, o, també, el que correspon a una espècie de temptació de caminar sempre cap al nord o a l'est.

En aquell moment —pel que vaig poder constatar— la figura geomètrica inspiradora era de tal mena que no sols m'impedia l'acompliment de cap obligació, sinó que ni menys em permetia de recordar-la. O sigui, que es tractava d'una espiral, però en sentit cloent.

Calia escollir entre atacar amb barroeria el centre o resseguir el nombre infinit de voltes que m'aconduïrien a abastar-lo. Fidel al meu destí, vaig optar per aquesta segona solució, així com les canyes opten per deixar-se gronxar al pas del vent, sense fer-li resistència.

Llavors se'm féu la il·luminació, semblant al *satori* dels seguidors del zen o a l'esplèndida conseqüència dialèctica dels relativistes. Llavors se'm féu possible de comprendre com la muntanya acostant-se a Mahoma o Mahoma acostant-se a la muntanya és tot u. Així, doncs, a més d'haver arribat normalment al centre, aconseguia entaforar-me més endins. Així aconseguit, també, el centre, era axiomàtica la penetració en el terreny d'un real més absolut: l'absolut més real d'un centre.

Quan els matemàtics investiguin, científicament, aquesta nova dimensió que parteix del centre de la meua espiral, ja farà temps que els meus sentits, per experiència —i no per ciència— sabien on era aquella continuació de la rinxolada línia.

Imaginem-nos com podrien sorprendre's els caps de paper del centre d'una clàssica serpentina de festa major quan, en el moment menys pensat —com atrets per una meravellosa aventura— es desprenen de la roda i, tímidament, emposos per l'aire, adopten una forma de molla que, vacil·lant, s'estira i s'arronça, volent i dolent-li el replegar-se en la roda plana i uniforme. Talment em vaig sorprendre quan un rempell entre inconscient i irresistible em deslligà de la roda plana de la lògica aparent.

Sabia res de l'existència d'aquesta torre en el parc més entranyable de la nostra ciutat? Veritablement ho ignoro, però el cas és que quan m'hi vaig trobar no distingia si la coneixia de tota la vida o de molt abans del propi existir. En realitat, aquí exposo un problema que, en el moment de ser-hi, no reclamava solució, o, millor dit, tenia resolta la presolució com, a vegades, són sàbiament resolts els problemes, amb la sola exigència de no arribar-los a plantejar, és a dir, buscant la solució abans que les premisses.

Llavors se'm féu clar com una d'aquestes era l'oblit i l'altra el mateix fet de trobar-me, a la vegada, en presència i en interioritat de la torre. La sàbia presolució era, doncs, la d'admetre aquella mateixa realitat com a feta, precisament, d'oblit. Si no hagués estat així, s'hagués imposat, en canvi, la manca de sorpresa i el tedi que originen les coses fetes expressament per a sorprendre o per a ocupar-se'n amb necessària intensitat.

Ja vençut el centre de la meua trajectòria espiral i llençat a una espècie de quarta dimensió, em resultava d'evident pedantisme d'investigar si la torre ocupava, en el parc, aquella posició geomètrica, en sentit euclidià, o si es tractava d'una mena de centre que no obeeïa a la noció habitual. Jo sols sabia que el que originava l'espiral estava vençut, per complet i amb això ja en tenia prou per a sentir-me obligatòriament interessat per la torre.

Les mates d'arbust estaven completament empolsinades, com delatant la presència real d'un edifici ja sigui enrunat o destinat a desaparèixer. No podria aclarir si vaig entrar per la porta única o si em vaig trobar a dins com si, de cop i volta, hi hagués florit. Em fou possible abastar l'amplària, força gran, de l'edifici i, a més, veure la cúpula bizantina, de gran altitud, damunt d'un cercle de finestrals llargs, els únics que tenia la torre.

Francament, no sabia en quina circumstància històrica hom l'havia construït. Hagués pogut avergonyir-me, a causa d'aquell buit en el registre dels meus coneixements. Prou hagués estat així quan, molt més jove, allà a la universitat, ens forçàvem a creure que tots aquells coneixements que venien implícits en els programes d'estudis formaven part de la nostra vocació. Però si quelcom —entre tantes coses— ignoràvem, en aquella època, era que, després d'uns anys, canviàvem —més imperiosament que per obligació moral— el sentit de la falsa curiositat pel de l'eficiència, si és que volíem obtenir qualsevol profit mesquí en la vida. Per això confesso, desacomplexadament, la meua ignorància. M'aconformen —com a tothom que no és especialista— epidèrmiques i insegures nocions històriques —ja quasi tendents a simples opinions— sobre la totalitat de monuments ciutadans i, quant a la torre, creia oportunitat d'opinar (amb possible seguretat de no equivocar-me) que un rei medieval la féu construir, que un tirà modern, democràtic, enciclopèdic i analfabet, l'enderrocà —a fi de castigar qual-sevol perversa i obscura tossuderia ciutadana— i que altres no gens menys obscures tossuderies de renaixença, molt pròpies del segle passat, es deurién preocupar de restaurar-la, amb inexplicables afegits arquitectònics de collita pròpia. La utilitat de la torre era poc menys que impossible de desxifrar. Jo en tenia prou imaginant-me, o veient, com un cor d'àngels, inconeguts i familiars, al mateix temps, estava àgilment disposat resseguir l'interior d'aquelles parets nues, en la forma i flexibilitat del cap de serpentina que oportunament he descrit.

MERESCUT HOMENATGE

Amb motiu de la jubilació reglamentària de don Jaume Genover i Codina, han tingut lloc darrerament unes Jornades Notarials, mitjançant les quals els seus companys homenatjaren justament el Notari que en una llarga etapa de vora mig segle ha exercit prestigiosament la seva funció en la nostra ciutat.

El dissabte de la darrera setmana i en un cèntric hotel de la localitat, acompanyaren a l'homenatjat en la presidència de la taula don Ramon Faus, Degà del Col·legi de Notaris, membre de la Junta Directiva senyor Noguera, Ramoneda i Crehuet; Notaris de Girona senyors Geli i Bascon, i el senyor Torras Clapés, número u per antiguitat en la tradicional corporació. També hi assistiren els membres de la Comissió organitzadora; la major parte de Notaris vinculats amb Girona o actualment en exercici a les seves comarques, i adherint-s'hi tots els que per causes molt justificades es veieren privats de la seva personal assistència.

Després de la lectura de dites adhesions, entre les quals cal remarcar la de don Carles Obiols, President de l'Audiència, i la de don Josep M.ª Trias de Bes, President de l'Acadèmia de Jurisprudència, de Barcelona, féu l'oferiment de l'homenatge el Notari d'aquesta ciutat, senyor Llach, en termes elogio-

sos per a la persona de l'homenatjat i l'obra pel mateix realitzada.

El senyor Faus expressà eloqüentment la plena adhesió a les jornades de la Junta Directiva que presideix; i la recança en què veu succeir la renglera de figures tan recordades, com les de don Emili Sagué, don Salvador Dalí, don Rossend de Pouplana i don Josep Maruny, sempre tan identificats amb les ciutats on exerciren la seva funció; i arrencant, ara, entre aquells a la persona de l'homenatjat, el qual per la seva honorabilitat, competència i esperit de companyerisme, compta amb la reconeixença general al terme de la seva activitat.

El senyor Jaume Genover va agrair amb emocionades paraules l'adhesió de la qual es veia assistit, renovant la seva constant identificació amb el Notariat.

Després d'una cordial sobretaula, va visitar-se col·lectivament el barri arqueològic de la ciutat, on don Joaquim Pla i Cargol, Cronista oficial, volgué constituir-se en guia excepcional dels visitants pels evocadors indrets gironins.

El diumenge, a la Capella de la Puríssima de l'Església de Sant Martí, el Dr. Damià Estela, Director del Seminari Diocesà, va celebrar una missa, en la qual

No podia ésser altrament entre unes entitats que estaven, per pròpia naturalesa, situades enllà de tot problema de subsistència, compromís o actualitat.

I ara, qui, estant lluny de la ciutat, o confinat en una de llurs zones, no haurà tingut la premonició sobtada que alguns dels seus edificis —d'aquells que feia temps que ja no se'n parlava— estava necessàriament destinat a desaparèixer? i, qui, davant del mateix edifici, no haurà experimentat una sensació molesta de mort segura, sobretot, al notar-li un color malaltís i sinistre, certa negror i cert buit significatiu? Altra vegada em toca parlar de L'Ajuntament, com si no ho hagués fet en altres historietes (vegi's "El buscadoret-trobadoret"): però ja sabem que ell sempre és culpable de tot i que és ell qui té sempre la darrera paraula a dir; o els primers fets, i en impunitat absoluta, doncs, gran quantitat de vegades, les tesis i antítesis es plantejen (resoldre's, mai) entre els remitents de cartes als directors de les revistes més il·lustres (Si n'hi ha alguna). Així doncs, aquella vegada vaig tenir la premonició i, fins i tot, vaig témer que la tingués per ignorància d'un fet que ja s'estava consumant.

M'he inhibit de tot comentari amb els conciutadans, i, això, amb veritable pànic, si bé aconhortat per una lleu certesa de que ningú no em sàpiga donar raó de la torre. Ho preguntaria a la Sara, però em sembla que ella tampoc no en sap res. Em limito, doncs, a conservar la incertitud i a no fer excursions massa completes pel parc: no fos que em topés amb un desagradable testimoni, tant si em trobo amb els enderrocs com si investigo, amb resultat negatiu, tota la superfície del jardí. No em toca altre remei que de fer-me a la idea d'un sacrifici que imposa el progrés i de saber que, amb tot, la torre haurà tingut existència pròpia, lluny de les limitacions de què entenem per realitat.

TIBURCOS GHYMKTESION